

Учитель: Чудна Наталія Володимирівна

Тема. Парний і груповий портрети. Малювання портрету із улюбленою матусею, татом (бабусею, дідусем або іншим дорослим) (акварель).

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Опорний конспект уроку

1. Мотивація навчальної діяльності.

Слайд2. Організація класу.

2. Актуалізація опорних знань.

Слайд3. Пригадай.

Чим відрізняються камерний і
парадний портрети?

3. Вивчення нового матеріалу.

Слайд4-6. Слово вчителя.

Слово вчителя

За кількістю зображених персон розрізняють **парний** і **груповий** портрети.

Слово вчителя

Перший із них не так часто можна побачити в картинних галереях і художніх музеях. Адже досить складно в одній композиції передати зовнішню і внутрішню гармонію різних людей, наприклад, матір із дитиною, подружжя, друзів, братів або сестер.

Слово вчителя

Диптих передбачає об'єднання в одну композицію двох картин, кожна з яких виконана на окремому полотні. Об'єднуючим моментом є однаковий формат (інколи на тлі фрагментів загального пейзажу), кольорова гама.

Слайд 7. Визначте, за допомогою яких композиційних прийомів і художніх деталей передається єдність портретованих.

BCIM pptx

Визначте, за допомогою яких композиційних прийомів і художніх деталей передається єдність персонажів на парних портретах і диптиху.

П'єр-Огюст Ренуар.
На терасі

Олекса Новаковський.
Автопортрет із дружиною

Лукас Кранах Старший. Весільне зображення
саксонського герцога Генріха Благочестивого

Слайд 8-11. До портретної галереї.

BCIM pptx

До портретної галереї

Рембрандт Харменс ван Рейн
(1606—1669) — голландський художник, спадщина якого належить до вершин культури людства.

BCIM pptx

До портретної галереї

За життя здобув славу неперевершеного портретиста, мав численні замовлення, написав близько ста автопортретів. У цьому жанрі художник досяг такої психологічної глибини, що його композиції по праву отримали назву портретів-біографій.

До портретної галереї

Один із головних виражальних засобів живописця — світлотінь, що посилює емоційну виразність образів. Для реалістичного втілення образів Рембрандт детально вивчав міміку людського обличчя.

До портретної галереї

Художника називали поетом страждання і співчуття, адже з особливою душевною теплотою він писав портрети простих і знедолених людей.

Слайд 12. Розгляньте світліну, дайте відповідь на запитання.

Розгляньте світліну.

Який настрій панує в автопортреті Рембрандта із дружиною?

Що може розповісти ця картина про характер автора, його ставлення до життя?

Яка роль світлотіні у створенні загальної атмосфери портрета?

Рембрандт. Автопортрет із Саскією

При розташуванні фігур людей на груповому портреті, зокрема при виборі їхніх поз, важливо дотримуватися гармонії в композиції.

Єдність вільної асиметричної композиції досягнуто невимушеною свободою розташування фігур у різних позах і поворотах, об'єднаних хвилиною руху, що надає полотну динамічності.

ФрансХальс. Груповий портрет стрільців гільдії Св. Адріана

Відомий фламандський художник-портретист А. Ван Дейк в одній зі своїх численних картин зобразив себе в родинному колі.

Антоніс Ван Дейк. Сімейний портрет.

Малюючи парадний груповий портрет королівської родини, іспанський художник Ф. Гоя підкреслив різкий контраст розкішних костюмів і блискучих коштовностей із невизначеними та грубими обличчями зображуваних знатних персон.

Франсіск Гоя. Родина короля Карла IV

Годі шукати в картині те, що зазвичай передають портретисти — розкриття

Відомий майстер колориту використовує гармонію яскравого звучання насичених кольорів, де фарби ніби випромінюють енергію, зображуючи спокійний і радісний «оазис сімейного щастя».

Анрі Матісс. Сімейний портрет

Слайд 18-19. Розгляньте світлини, дайте відповідь на запитання.

Розкажіть про те, що відбувається на картині.

Проаналізуйте деталі інтер'єру. Подумайте, яка роль дзеркала на картині.

Серед них художник? Кого?

Якими прийомами у картині передано простір?

Зображено в центрі складної багатофігурної композиції?

Дієго Веласкес. Меніни

BCIM pptx

Розгляньте світлину.

Який настрій передає художник за допомогою насиченості кольорів?

Анрі Матісс. Сімейний портрет

Слайд 20. Знайдіть серед ілюстрацій групових портретів парадний і камерний.

BCIM pptx

Знайдіть серед ілюстрацій групових портретів парадний і камерний.

Слайд 21. Слово вчителя.

BCIM pptx

Слово вчителя

У графічному мистецтві існують оригінальні типи гумористичних або сатиричних портретів, які називаються **шаржі**. Багато художників писали дружні шаржі на своїх знайомих, зокрема на колег-митців, підкреслюючи засобом перебільшення найважливіші риси зображуваних

Розгляньте світлина. Кого з відомих митців ви впізнаєте?
Порівняйте шаржі з фотографіями.

Розгляньте світлина. Кого з відомих митців ви впізнаєте?
Порівняйте шаржі з фотографіями.

Розгляньте світлина. Кого з відомих митців ви впізнаєте?
Порівняйте шаржі з фотографіями.

BCIM pptx

Розгляньте світлини. Кого з відомих митців ви впізнаєте?
Порівняйте шаржі з фотографіями.

BCIM pptx

Розгляньте світлини. Кого з відомих митців ви впізнаєте?
Порівняйте шаржі з фотографіями.

Слайд 27. Фізкультхвилинка.
<https://youtu.be/o59qzHkuPKg>

4. Практична діяльність учнів

Слайд28-29. Пригадайте правила безпеки на уроці.

BCIM pptx

Сьогодні

Правила безпеки на уроці образотворчого мистецтва

Роботу розпочинати лише з дозволу вчителя.

Використовувати інструмент тільки за призначенням.

Сьогодні

Правила безпеки на уроці образотворчого мистецтва

Користуватися прийомами роботи з інструментами, як показав учитель.

Тримати своє робоче місце у належному порядку.

Слайд 30-31. Мистецькі поради.

Мистецькі поради

Щоб навчитися зображувати фігури людини, варто пам'ятати про основні пропорційні співвідношення частин фігури:

довжина тулуба разом із головою дорівнює довжині ніг; довжина руки від плеча до ліктя, від ліктя до кисті майже однакова; коліно — посередині довжини ноги; довжина ступні людини приблизно дорівнює висоті голови;

у маленьких дітей голова складає $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{6}$ зросту, у дорослих людей — $\frac{1}{7}$ (а у високих — $\frac{1}{8}$) зросту.

Мистецькі поради

Фігури у парному портреті, об'єднані спільним сюжетом, розташовуються у центрі композиції: голови портретованих нахилені одна до одної або повернені обличчям в один бік; руки можна використати як засіб об'єднання композиції в одне ціле.

Слайд 32. Ознайомтесь з послідовністю виконання.

Слайд 33. Перегляньте відео за посиланням. Виконайте роботу.

<https://youtu.be/IoAIEWb23hA>

Слайд 34. Продемонструйте власні роботи.

5. Закріплення вивченого.

Слайд 35-38. Мистецька скарбничка.

Диптих

музичний цикл з двох п'єс

У малярстві – дві картини, об'єднані однією темою та ідеєю

об'єднані темою та ідеєю два поетичні твори

Гармонія

один із головних елементів музичної мови

поєднання засобів художньої виразності, які органічно доповнюють один одного

єдність частин і цілого у творі мистецтва

Композиція (від лат. складання, упорядкування) — побудова образотворчих форм в єдності зі змістом, у зв'язку всіх елементів зображення.

BCIM pptx

Мистецька скарбничка

Шарж (з лат. – перебільшення)
– різновид карикатури, гумористичне або сатиричне зображення, в якому змінені і підкреслені характерні риси людини.

Слайд 39. Узагальнюємо, систематизуємо.

BCIM pptx

Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо

Розкажіть про жанрові особливості парного портрета.

Поясніть, яке значення композиції у груповому портреті.

Колективна Гра «Озвуч картину». Створіть «живі сценки» за сюжетами групових портретів, озвучте їх уявною розмовою персонажів.

6. Підсумок.

Слайд 40. Самостійне дослідження.

BCIM pptx

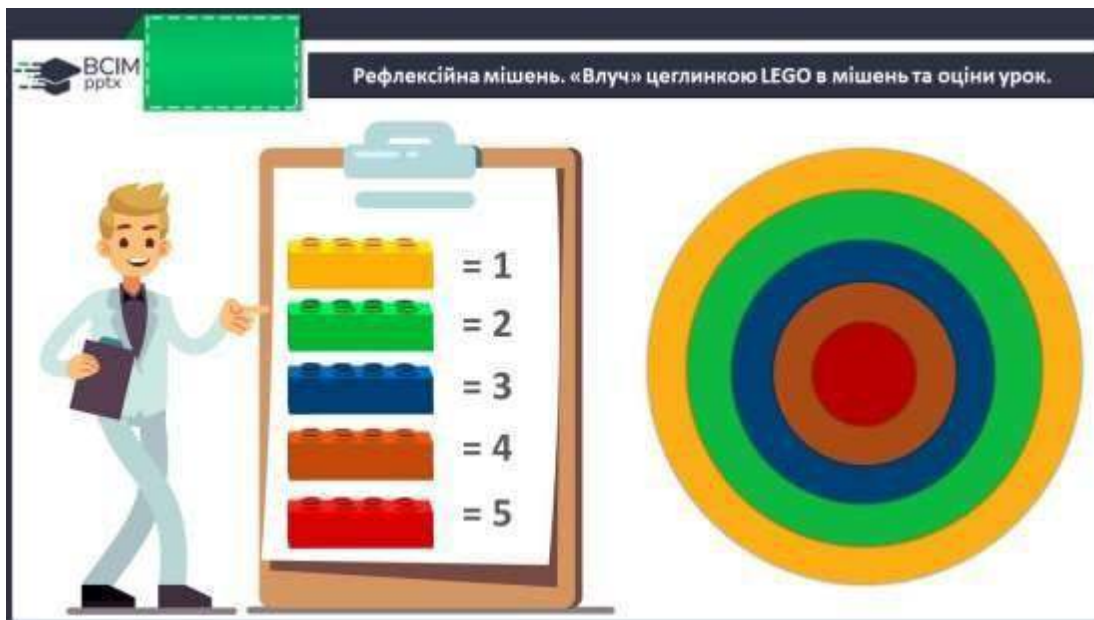
Самостійне дослідження, медіапошук

У зображенні фігури й обличчя людини застосовують правило «золотого перетину». Дослідіть, як діє це правило.

7. Рефлексія.

Слайд 26. Рефлексія.

Виконані роботи можна надіслати:

На освітню платформу для дистанційного навчання **HUMAN**

Не забувайте вказати своє прізвище та ім'я, клас, дату проведення уроку.

Бажаю плідної праці!